

Hyperemesis gravidarum

(overmatige misselijkheid en/of braken tijdens zwangerschap)

Ommelander Ziekenhuis
Groningen

Je bent of wordt opgenomen in het Ommelander Ziekenhuis, omdat je last heeft van overmatige misselijkheid en/of braken tijdens jouw zwangerschap. Dit wordt hyperemesis gravidarum genoemd. In deze folder willen wij je informeren over wat 'hyperemesis gravidarum' precies inhoudt, wat de mogelijke oorzaak is en hoe jouw behandeling eruit kan zien. In deze folder wordt een gemiddeld verloop van de behandeling besproken.

Wat is hyperemesis gravidarum?

De milde tot normale zwangerschapsmisselijkheid begint rond de 6 weken, de klachten zijn het ergst rond de 8 à 9 weken en verdwijnen meestal ergens tussen de 16 en 20 weken. De milde tot normale vormen van zwangerschapsmisselijkheid brengen geen of zeer weinig gewichtsverlies met zich mee.

De misselijkheid gaat bij ongeveer de helft van de vrouwen gepaard met braken. De misselijkheid kan zich voordoen in de ochtend, maar ook gedurende de dag optreden. Naast de perioden van misselijkheid zijn er gedurende de dag perioden waarin gegeten en gedronken kan worden, op die manier kan er aan de vocht- en voedingsbehoefte van het lichaam worden voldaan en treedt er geen uitdroging of gewichtsverlies op.

Hoewel in de zwangerschap meestal gesproken wordt over ochtendmisselijkheid, is dit een verwarrende term, heel veel zwangere vrouwen zijn immers de hele dag, bij vlagen, misselijk. Sommigen zelfs zo erg dat ze de hele dag geen hap door hun keel krijgen. Daarentegen zijn er ook genoeg vrouwen die nergens last van hebben. Ongeveer 70-85% van de zwangeren heeft in de eerste drie maanden last van misselijkheid en soms (vooral 's morgens) braken.

Hyperemesis gravidarum is een vorm van zwangerschapsbraken in de zwangerschap die dusdanig langdurig en ernstig is dat patiënten in het ziekenhuis opgenomen moeten worden. De term hyperemesis gravidarum komt uit het Latijn. "Hyper" betekent "boven normaal". Met "emesis" wordt misselijkheid en braken bedoeld en "gravidarum" betekent zwangerschap. Daarmee wordt precies aangegeven waarom u bent opgenomen; overmatig braken tijdens de zwangerschap.

Oorzaken

Er bestaan verschillende theorieën over, maar hoe hyperemesis werkelijk ontstaat is niet duidelijk. Vele verschillende oorzaken samen leiden tot overmatig braken in de zwangerschap.

Een oorzaak van zwangerschapsbraken heeft te maken met hormoonveranderingen tijdens de zwangerschap. Ieder mens reageert weer anders op veranderingen in de hormoonhuishouding. Daarnaast kunnen ook psychische oorzaken het braken versterken.

Steeds vaker blijkt dat stress een versterkende invloed heeft op de misselijkheid en het braken. Stress is een reactie op een gebeurtenis die als ongewenst ervaren wordt. Onderzoek heeft uitgewezen dat bij veel vrouwen met hyperemesis gravidarum, de stress veroorzaakt wordt doordat zij bezorgd zijn om de gezondheid van de baby en voor zichzelf of door de tegenvaller van een vervelende zwangerschap. Ook de onzekerheid over hoe lang dit gaat duren en de angst dat het misschien wel heel lang duurt spelen een rol. Bovendien ervaren veel vrouwen een schuldgevoel omdat zij menen niet te voldoen aan bepaalde verwachtingen. Een andere oorzaak is vaak de reactie van mensen uit de omgeving. Sommigen vinden het aanstellerij en weer anderen denken dat de klachten door een "harde aanpak" vanzelf overgaan.

De diagnose

Het stellen van de officiële diagnose hyperemesis gebeurt meestal in het ziekenhuis door de urine van de zwangere vrouw te onderzoeken op de aanwezigheid van ketonen. Ketonen zijn stoffen die erop duiden dat er vetafbraak in het lichaam plaats vindt. Het lichaam maakt aanspraak op de vetreserve om in energie te voorzien omdat er geen voedingsstoffen via de voeding binnen komen.

Lichamelijke klachten

De lichamelijke klachten die een ziekenhuisopname noodzakelijk maken zijn uitdroging en/of ondervoeding en afwijkingen in bloed en urine. De ervaring leert dat jouw baby hier niet onder te lijden heeft. Jouw lichaam zorgt ervoor dat de baby het eerste krijgt wat het nodig heeft. De behandeling tijdens jouw opname is erop gericht om jouw conditie te verbeteren. Veel vrouwen met hyperemesis gravidarum zijn overgevoelig voor bepaalde

prikkels, zoals geluid, licht of geuren. De beste bescherming is om hier rekening mee te houden en deze prikkels waar nodig te vermijden.

Ziekenhuisopname

Als blijkt dat er ketonen in jouw urine worden gevonden, word je opgenomen voor een dagopname. Er zal bloed worden afgenomen en een infuus worden ingebracht. Via het infuus wordt vocht toegediend om jouw tekort aan te vullen. Na 2,5 liter infuus wordt jouw urine weer getest op ketonen. Wanneer deze niet meer gevonden worden in jouw urine kun je met ontslag. De volgende dag kom je weer terug op de afdeling voor een controle van jouw urine. Mocht blijken dat na 2,5 liter infuus de ketonen nog aanwezig zijn, dan word je opgenomen voor een nacht.

Gedurende de opname zal het infuus gecontinueerd worden. In principe mag je met ontslag wanneer jouw urine goed is. Sommige vrouwen blijven echter een paar dagen opgenomen omdat, ondanks het infuus, de uitslagen van de urine niet goed zijn. Er wordt dan een diëtiste ingeschakeld en eventueel overlegd over sondevoeding.

Bezoek

Je kunt tijdens de bezoektijden van het ziekenhuis gewoon bezoek ontvangen. Soms kan bezoek een gunstig effect hebben, omdat het jou wat afleiding biedt. Aan de andere kant kan bezoek voor je ook te druk zijn, waardoor het weer stress geeft en de misselijkheid en braken verergert. Het is belangrijk dat je dat aangeeft. Als je het moeilijk vindt om een goede afstemming te vinden in het wel of niet ontvangen van bezoek, overleg dit dan met de verpleegkundige.

Vragen

Heb je na het lezen van deze informatie nog vragen, stel deze dan gerust aan de verpleegkundigen van de afdeling of aan jouw gynaecoloog. Zij zijn graag bereid jouw vragen te beantwoorden.

**Samen.
De beste zorg.
Dichtbij.**